

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam' epimeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az Állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre: 5 ft., félre 2 ft. 50 kr., negyedévre 1 ft. 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.
Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felolvas szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szor: *szombaton este és szombaton este.*
Szerkesztőség: Kigyó-utca 9. sz. Kiadóhivatal: Szt.-István-tér 1. sz.
Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Az utolsó felvonás.

A székesfejérvári kir. törvényszék tárgyaló termében egy országos botránynak utolsó felvonását kezdték eljátszani. A vádlottak padján egy előkelő, szép tehetségszerű ember ül. Másfél évvel ezelőtt Székesfejérvár rendőrfőkapitánya volt. Barátja volt a fél város, tisztelték, szerették. Mellét az arany koronás érdemkereszt díszítette s állásában hatalmas, előkelő rokonsága révén pedig befolyásos ur vala. És ma? Közönséges vádlott. Négyeszer váddal terhelve áll komoly bírái előtt és bár sorának, nyomoruságos helyzetének sok száraznakozója van, — barátja nincs senki.

Bűnös volt! Majdnem két évtizeden át a legnagyobb lelkiismeretlenséggel töltötte be hivatalát, azt a hivatalát, a melyre a polgárok élet- és vagyonbiztonsága van bízva. A bűnösök üldözése volt a kötelessége és ő maga halmozott bünt bűnre. Visszaélései kitudódtak s most a végtárgyalási teremben ő felette ülnek törvényt.

Olyan nyugodtan mosolyogva hallgatja a vádakát, mintha azok nem is őt itélnék, mintha azoknak alapján nem is őt itélnék esetleg el. Az arcáról lerí, hogy nem veszi komolyan ezt a nagyon is komoly aktust. Minduntalan a büszke közérzet szólal meg belőle: „Én mindég a közérdeket szolgáltam s ezért nem meghurcolást, de jutalmat érdemlek.“ — Néha a hallgatóság valóban nem tudja mit gon-

doljon. Bűnös-e, avagy áldozat? Talán mind a kettő!

De a tárgyalás nehéz menete a tanuk vallomása lassanként kínossá teszik helyzetét. A vádhatóság képviselője nagy ügyességgel csoportosítja ellene a vádat és a tanuk vallomásainak fonalából hálót von körülötte, a melyben a vádott nehezen mozog, néha valósággal megbotlik. Szinte vája a hallgató, hogy a vádhatóság mikor veti reá magát a lenyűgözött emberre, hogy kiszívja a vérért.

Igazi drámai helyzet. Ha nem volna a vádlottban annyi rokonszenves vonás mint a mennyi van, ugy számalom nélkül sőt bizonyos örvendezéssel fogadnánk bukását olyan jól eső érzéssel mint mikor egy dühös bikát leszurnak. Így a hallgatóság rokonszenve mindig mellette van. Szinte ellenszenvenvel és félelemmel nézünk a vádhatóság komor képviselőjére és a bírákra. Azt hisszük egy-egy pillanatra, hogy egy ártatlan embert hurcoztak ide az erkölcsi gullotine alá. De jönnek hosszú sorban a tanuk. Rávallanak, bünt bűnre halmoznak s a vádlott védekezés meggyöngül. A mosolygó arc elsötétül, a magas dalás ember meggörnyed és védekezése pusztá tagadás. Szinte fellélekzünk. Mégis csak igazságot szolgáltatnak itt, s a megsértett jogrendnek elégtételt.

És mégis! Valami bántó érzés ott ül mindnyájunk lelkén. Valami nagyon szomorú, nagyon bántó van abban, mikor

felvonulnak hivataltársai ellene vallani. Mind jóbarátja volt. Ezelőtt, most mind-megannyi vádló. Eskü alatt vallanak, az igazat nem hallgathatják el. Nem lehet és nem szabad elhallgatni. Amde vallomásukból a régi barátoknak haugit nem hallatszik ki egyszer sem. Sem rokonszenve, sem számalom soha. Inkább gyűlölködők mint szánakozók. Pedig jó barátai voltak. Több ennél! Tudatával bírtak jórészt bűneiknek is még akkor, mikor barátjuknak nevezték. Hát akkor az igazságszeretet, a kötelességerzet, hasonló eljárásra nem indította őket? Akkor nem szegyletké barátjuknak vallani s ma gyávák bevallani, hogy szánják. Mert szánniok kell! Hiszen ők tudják legjobban, hogy nem Seidel az egyedüli bűnös, nem ő a legnagyobb bűnös. Avagy úgy gondolják rendezni a dolgokat, hogy a megbántott közvéleménynek oda dobják ezt az egy erkölcsileg megcsontított embert s ezzel lecsillapodnak a hullámok s engesztelődés foglalja el a harag helyét?

Rozszul számítanak! Seidel elítélése jogos, de igazság érzetünk csak az esetben nem fog fölzudulni az ő elítélésén után ha a többi bűnösök is elveszik jutalmukat. Amig ez meg nem történik, addig most már fokozott erővel fogjuk követelni: Elő a többi bűnösökkel is, lühhódjék a legbűnösebb is!

Nem volna az igazság emberi ideálunk, ha e tárgyalás után nem így gondolkoznánk!

T él.)*

Irta: Bán Aladár.

Metsző, fagyasztó: szél! fúj! mindenünne.
Fázom. Szivemben zordon tél vihar.
S én itt vagyok sötétlő rengetegben;
Kövöttem erdő: millió emberre.
En itt vagyok s epeztő, szomju lúzzal
Tavaszról és napfényről álmodom.
Éltévedett lelkeim búsongva szárnyal
Levéltelek, hóttelek gallyakon.

Napfényt! . . . Mosolygó égboltnak világát,
Felső virágok illatát nekem!
Himes mezőt, hol délibáb vonul át
S hármát remeg a lengő füveken . . .
Fázom; szivemnek vére dermedeg már;
Hozz'ím nem ez egyhangú tél való.
Tavasz legyen s virágot termelő nyár,
Vihar! befőjénny egyaránt adó.

Hűleg van itt, e meddő, leha korban,
Nyereskedés silány kisdelmben.
Minden, mi nagy, szép volt a drága multban,
Lédeli s nem kell helyébe semmisen.
Gúny tárgya lett a savinek tisztasága;
Rongyokba jár a szűkített éreny,
Múltidőket a remétek magánya,
Bűn háza van a téglalomok helyén!
Elpusztulunk-e, megfagyást-e minket
E tiszteleg, mogorva télidő?

*) Mutatvány a szerző most megjelent verskötetéből.

Vagy, melyet a próféták ajka hirdet,
A szép tavasz derűje visszajő?
Kihajt-e a dermedt rögök virága,
Fölpszál-e a vén föld vére majd;
Vagy mindörökké éj borul veája,
És szibbadás, halál fog ülni rajt? . . .

Ki fog derülni; szivem ezt dobogja,
A kikelet fucalma visszatér;
S bár elfagyott a tőz virága, lombja,
Ismét kihajt a megmaradt gyökér.
Bűn és erény harcra dúl örökön,
Örök a vesztesség s a győzelem,
De nem lesz addig bis halál a földön,
Míg rajta egy remélő szív terem!

A kiből nem lehet embert faragni.

Irta: Kincs István.

Mi csak Mihály bácsinak hívtuk, pedig különben kidukált neki az egész Tóth Mihály nevezet. A városban mindenki ismerte, mert fontos factora volt az igazságügynek; lévén ő a városi börtönöknel porkoláb.

És Mihály bácsi hivatasának élt testétül lelkestül. Sok gazember megfordult a keze alatt harmincz esztendő alatt, hanem abból válamennyiből embert faragott. Mert hát igenis, aki egyszer az ő apai pártfogása alól kikerült, nem kötött az többet ismeretséget a börtönlakókkal, becsületesebb ember vált belőle, mint aki életében soha sem lopott, sohasem vesze-

kedett. És ezt nem a törvény csinálta, nem a törvény eredményezte, nem is a lelkiismeret bánkódása hozta magává, hanem az egyes egyedül Mihály bácsinak volt köszönhető. Úgy a szívökre tudott beszélni minden nemű és rendű gazembereknek; hogy sirva fakadtak és végesvégül elesküdték testüket lelküket, ha valaha még lábball taposnák az igazságot, csak innen szabaduljanak egyszer.

És hamar kiszabadultak, mert hát a városkapitány csak rövid dűtyit díktálhat mindeneknek, kiket illet.

Mihály bácsi különben tudatában is volt rendkívüli javítási tehetségének mert akárhányszor elmondta:

Egyszer, de csak egyszer akadjon olyan rabom, kiből nem tudok embert faragni, ugy értem; kit másodsor is kénytelen lesznek becsukni, Isten látja lelkeket, hát nyomban leköszönök hivatomról. Eleget szolgáltam: tizenöt esztendőt a katonaságnál, harminczet Közégg városnál, félig-meddig ugy is megértem már a penzióra. Azt a szegyet talán tul sem élném.

S a mit Mihály bácsi ezzel mondott, az valami rendkívüli nagy dolog volt. Mert hát akárki mit beszél, hogy gazembereket nem lehet szeretni, jól van no; de Tóth szerette, kimondhatlan szerette az ő rabjait. Ha gyerekei lettek volna, akkor se bánhatott volna velük gyöngédebben. Különben az meg agyis köztudomású dolog, hogy fának, leányának szőlította valamennyit. Még a legköztosabb cigányokkal se tett kivételt!

A végtárgyalás.

Tegnap délelőtt fél 10 órakor kezdődött a helybeli kir. törvényszék termében Seidel Lajos volt székesfehérvári rendőrfőkapitány bünpörének végtárgyalása.

A törvényszék a következőképp alakult meg:

Elnök: dr. Mader Ferencz kir. táblai bíró.

Szavazóbírák: Scherer Kamill és Madarassy István kir. törvényszéki bírák.

Jegyző: dr. Molnár Jenő.

A vádhatóságot Ujházy Sándor kir. ügyész képviselte.

Seidel Lajos vádlott védőügyvéd nélkül jelent meg, mint a tárgyalás kezdetén kijelentette, maga fog védekezni.

Mikor a törvényszék a tárgyalóteremben megjelent, már akkor nagyszámu hallgató közönség volt jelen, a kik között nagy feltűnést keltett a nem régen elhunyt Rohrmüller Rezső gyászhaborult özvegye, a ki szintén eljött, hogy jelen legyen a városház büneinek tárgyalásánál, melyek az ő férjét is földönfutóvá tették s korán sírba kergették.

Mader elnök mindenekelőtt konstatálja a beidézt tanuk jelenlétét, a kik egy-kettő kivételével teljes számban megjelentek.

Ujházy kir. ügyész a vádhatóság képviselőjében még a tárgyalás megkezdése előtt előterjesztést tesz. Kéri a kir. törvényszéket, hogy a meg nem jelent tanukat pénzbírságra ítélje s intézkedjék aziránt, hogy a meg nem jelent tanukat még a tárgyalás folyama alatt elővezessék.

Elnök kijelenti, hogy a vádhatóság előterjesztésére vonatkozólag a kir. törvényszék később fog határozni. Azután röviden ismerteti a vádat, mely szerint Seidel Lajos hivatalos sikasztás, megvesztegetés, csalás és hivatalos hatalommal való visszaélés büntetésében helyezett a kir. törvényszék által vád alá. A kir. ítélőtábla azonban a csalás elleni vádat eljuttatta. Ezek után a végtárgyalást megindították nyilvánítva s a tanukat föl hívja, hogy a tárgyaló tereméből távozzanak, mivel egyenkint lesznek kihallgatva.

A tanuk az elnök felszólítására a tereméből kivonulnak, egyedül a polgármester ült sötét ruhában és még sötétebb arccsal a nyomorúságos falócza, a melyet más alkalommal delikvensek szottak elfoglalni. Abban a hitben volt, hogy mint királyi tanácsost és polgármestert különös privilegium illeti meg és a „tanuk“ egy-

szerű elnevezés alatt az ő igen becses személye nem értődik. Mader elnök azonban némajellekkel biztatóan mutatott olyformán, mintha ideje lenne, hogy a tanuktól megtisztult tereméből ő nagysága is távozzék. A polgármester rövid némajellekkel való parlamentirozás után éppen nem ruganyos léptekkel megindult — nem a folyosó felé, a hol a többi közönséges tanuk táboroztak, hanem a bírák szobája felé. Ugy látjuk, még nem egészen bizonyos az, hogy a törvény előtt minden ember egyforma, mert tudomásunkkal semmi eljárási szabályzat ilyen magasabb protekcióban még az érdemrendes tanukat sem részesíti. No de végre is a polgármester gyászos alakja eltűnt, mint valami tovarépülő viharomádár s a tárgyalást megkezdhettk. Mindenekelőtt Seidel Lajost hallgatták ki az általános kérdésekre.

Seidel Lajos pátkai születésű 51 éves rómkath. köz- és váltó-ügyvéd. Tízennyolcz évig és hét hónapig szolgált a városnál. Mult év szeptember elején vette át a belügyminiszternek állásától elmozdító határozatát.

Elnök: Mit kíván általánosságban előadni?

Seidel: Mindenekelőtt fölemlítem, hogy hosszú éveken át voltam Székesfehérvár rendőrfőkapitánya és soha ellenem panasz nem emeltetett. Ennek daczára a mult év elején ellenem megindított hajszra alkalmával már a fegyelmi eljárást sem úgy indították meg ellenem, a mint az általában a törvényhatóságoknál szokásban van. Más alkalommal ha panasz merült föl ellenem, megkérdeztek szóbelileg, vagy írásbeli nyilatkozatra hívtak föl a panasza vonatkozólag. Ez alkalommal azonban daczára annak, hogy panasz sem volt ellenem — mert a helyi lapok támadásaiban konkrét adatok nem soroltattak föl — minden megkérdészem nélkül helyettesítettek és még csak azt sem mondták meg, hogy miért. Példa gyanánt fölhozhatom — bár nem szándékozom e két esetet összehasonlítani, hogy nem régebben a fővárosi rendőrségnek egyik előkelő tisztviselőjét Bérczy Béla rendőrkapitányt is megtámadták a fővárosi lapok, de azért nem lett semmi baj. Igen, mert ott Rudnay főkapitány a megtámadott tisztviselő pártjára állott s kijelentette, hogy a fölhozott vádak nem oly természetűek, hogy az bármínő hivatalos eljárást vonhatna maga után. Itt a „Székesfehérvári Hírlap“ intézett ugyan a rendőrség ellen egy támadást, de csak általánosságban szólt és reformokat sürgetett. Tessék megnézni a fegyelmi

iratokat, azokból kiviláglik, hogy nem volt ellenem semmi konkrét adat. Csak egy kérés-azakolták az egész! Jellemző a fegyelmi eljárásra az is, hogy helyettesítésem alkalmával nem vettek át semmit, egyszerűen kitiltották a hivatalból. A teüntetes kir. törvényszék ebből is láthatja, hogy az ellenem felhozott vádakát megozófolni hatalmamban sem állott, mert az iratok minden átadás nélkül idegen kézre bizattak. Ha volt is ott irat, mely ártatlanságomat bizonyította volna, többé azoknak hasznát nem vehettem. Eppen ugy tettek velem elbocsátásom alkalmával, mint mikor hivatalba léptem. Akkor is a mai polgármester bevezetett a kapitányi irodába, egyetlen iratot át nem adott s én csak leültem az asztalhoz, megkezdtem a munkát, fogadtam a feleket, annélkül, hogy tudomásával birtam volna annak, hogy hivatalommal milyen ügyeket vettem át.

Elnök: Miért óhajtja mindezt előadni?

Seidel: Azért, mert konstatáltatni kívánom, hogy elzárták tőlem annak lehetőségét, hogy az ellenem felhozott vádakra a hivatalos iratokból válaszoljak. Különben kéri a tárgyalás megtartását.

Elnök: A polgármester ur ő nagysága felkérte a kir. törvényszéket, hogy sürgős dolgaira való tekintettel őt hallgassák ki mindenek előtt. (A szolgához.) Hívja be a polgármester urat.

Ujházy kir. ügyész megjegyzi, hogy mindenekelőtt a vádlottat kell kihallgatni, addig a tanuk nem hallgathatók ki. Kéri ez előterjesztését jegyzőkönyvbe venni.

Elnök: Ez az én dolgom.

Havranek vallomása.

Havranek polgármester a bírák szobájából előjön.

Elnök megkérdezi a polgármestert, hogy Seidel Lajos fölfüggesztése alkalmával milyen eljárást követett.

Havranek előadja, hogy a fegyelmi ügy olyan volt s az eset olyan eljárást követelt, hogy a volt főkapitányt azonnal helyettesíteni kellett. Elismeri, hogy a hivatal nem lett átveve, de 17 éves iratokat nem is lehetett egykönnyen átvenni. Ő, mikor Reét föl hívta a főkapitányi hivatal átvételére, azt az utasítást adta neki, hogy mindenekelőtt a kihágási ügyeket vegye át a pénzzel. Utasította azonban arra is, hogy a mennyiben a volt főkapitánynak magániratai is lennének a hivatalos helyiségben, azokat adja vissza neki. Azt gon-

Azok a rabok pedig mindezt nagyon jól tudták. Ragaszkodtak is hozzá, akár szerető édesapjukhoz. Ha valami szolgálatról volt szó, majdnem összevesztek egymás között, valamennyi első akart lenni. Mindegyikük hálásnak akarta magát mutatni Mihály bácsi szeretetével szemben. A város kutyájáról ugy hozták a vizet, csaknem beleszakadtak. Ellátták az egész városházát vele. S Mihály bácsi akár csak utánuk se ment volna puskával a hátán. Esze ágában se volt egyiküknek is szökni. Ha elküldi őket cigarettáért, vagy pakli dohányért esetleg a harmadik utozába, öt percz mulva szentül visszakerültek volna, még csak körül se néztek volna a rövid aranyzsabadságot kissé jobban felhasználandók.

Szóval mi ennyit Mihály bácsiról, hogy fogalmunk legyen mérhetlen elkeseredéséről, mely minap ütött tanyát az ő jószágos szívében. A városháza kapujában találkoztam vele. Neki-dült a falnak s egyre a két öklét szorongatta, miközben vasvillatekintetét fűnn a fehér felle-ges égen hordozta. Mászor oly szívesen köszöntött és most meg sem akart látni. Én szólítottam meg:

— Jó napot, Mihály bácsi! — no hogy miként vagyunk?

— Csudarul — volt a lakonikus válasza.

— Bizonyosan nincsen rabja! feleltem mosolyogva.

— Több is mint kellene! — tört ki haraggal s még valamit mondott, abból azonban csak annyit vettem ki, mintha a bolond kapitánya irlalmát szidná.

— Mi baj az Istenért! — siettem fölvilágosítását kérni:

— Ej! — mit? — nem szolgálók többet.

Odacsapom nekik a hivatalt. Vén koromra senki belőlem bolondot nem csinál azt megmutatom.

— De beszéljen, Mihály bácsi — kezdtem én kérlelni — az Isten is megáldja, mondja hát mi baja?

— Olyan rabot adtak, kiből nem lehet embert faragni.

— Aztán tett már próbát vele?

— Tegyen vele az istennyila, de nem én! — volt a dühös válasz.

— Lássá — csitítottam a haragos börtönőrt — lássa, Mihály bácsi, az egyszer hát nincs igaz. Hogyan eshetnének előre kétségbe, valakinek a megalkodottsága miatt, mikor még szót se vesztegettem rája. No meg kend ugy érti a dolgot, ha elkezd hát a kö is megindul. Tegyen vele próbát ha mondom.

— Mit? — én azzal a bestióval?

— Jól van no, bestia ide vagy oda, azért annak is csak van lelke, mely jó szót bevehet.

— Elevenkénesője van, nem lelke — morogta keserves ábrázattal Tóth Mihály.

Nem tudtam, hol folytassam. Elő eset, hogy a börtönőr annyira kiközkent a barázdából, lám tagadásba veszi még azt is, hogy a rabjának lelke volna. Dehogy lehet azzal az emberrel ma okosan beszélni.

— Nagy gazember? — kérdeztem végre csak éppen, hogy valamit mondjak.

— Ej! — dehogy gazember — volt a válasz.

De valamit csak vétett?

— Persze, hogy vétett, megbolondította a kapitányt.

— Hát fehéremp?

— Juj! — tört ki idegesen Tóth Mihály — ne kérdezzen többet, mert mindjárt elkáromko-

dom magamat. Dehogy szolgálók én többet. Nem ettem meszet, hogy bestiakat őrizzek!

Ezzel azután a faképnél is hagyott.

Zavarodottan tekintetem körül. Nem tudtam, nekem hibázik-e egy kerekem, vagy az öreg fejében szabadult-e el egy orsó — mert hát én a boldogtalannak zugyva beszédéből szót sem értettem. Pedig minden áron szerettem volna abba a chaoszba világot gyujtani.

Beszélttem a rendőrökhoz, azok talán csak tudják, miféle szerzet az a szerencsétlen rab, kiből Tóth Mihály nem bir embert faragni. És tudták. Hogy hahotára gyujtottak először a mire végtére már jól kikacagták magukat, azt süttötték ki, hogy az bizony medve.

— Medve? — kérdeztem én s táva maradt a szám utána.

— Igenis medve, tetszik tudni, amolyan bestia, melyik tánczol.

— De hogyan kerül ez Tóth Mihály keze alá? — tudakoltam mindig bámulva.

— Hát ugy, hogy tegnap passzus nélkül tánczolt, a kapitány ur bekisértette s mert a medvék számára külön börtönt nem építettek, hát a gazdájával együtt polgári czellába kellett zárni. E miatt dühösködik annyira az öreg a kitalik a jámbortól, hogy felmondja a városnak a szolgálatot.

Mindent megértettem. Tudtam már, ki az a gazember, ki mégse gazember, kicsoda az a rab, a melyiknek nincs lelke, ki se nem fért, se nem fehéremp s föl tudtam fogni, miért adta fel Mihály bácsi még próba előtt is minden reményességét arra nézve, hogy embert farag-hasson a komisz bestijából.

A medvéből hát persze, hogy nem farag embert!

olja különben, hogy erre a dologra nagyon keveset vonatkozik az, hogy vajjon a hivatalos iratok át lettek-e véve, vagy sem. Az aktáknak, a melyek ott voltak, ott kellett lenniök s ott is vannak.

Elnök: Van-e tudomása, hogy a bérkocsi ipar engedély kiadása szabályrendelet értelmében időbeli föltételektől függ?

Havranek: Nem emlékszem rá.

Elnök: Vádolt azt mondja, hogy az erre vonatkozó szabályrendelet függőben volt s azért halasztotta az iparengedélyek kiadását.

Havranek: Nem emlékszem rá, nem tudom.

Seidel: A szabályrendelet 5. pontja értelmében a bérkocsik számát megállapítani a tanácsnak kötelessége. Erre nézve mindeztideig semmi intézkedés nem történt s még ma sincs meghatározva, hogy hány bérkocsi engedély adandó ki. Mikor a bérkocsisokat közzetvámmal megterheltek akkor hozta szóba a közgyűlésen egyik bérkocsi iparral foglalkozó város- atya, hogy a sok bérkocsi engedély kiadása rövid idő alatt lehetetlenül teszi rájuk nézve a megélhetést s éppen azért kérte a közgyűlést, hogy határozzák meg, hány bérkocsi-ipar engedély adható ki. Ő, a ki mindenek fölött a közönség érdekeit tartotta minden alkalommal szem előtt, akkor azt válaszolta, hogy a bérkocsisok számának meghatározása csak akkor lehetséges, ha a terek és utcák szabályozása kereszttől lesz vive. Ebben is, mint mindenben, az igazság vezérelte és sem azt nem akarta, hogy a tulsok bérkocsi-engedély folytán a bérkocsisok megélhetése váljék kétségessé, sem pedig azt nem akarta, hogy a nagyközönség érdeke ne legyen kellőleg kielégítve. Kijelentette ugyanakkor azt is, hogy a végleges rendezésig egyetlen bérkocsi-engedélyt sem ad ki. Mikor Winkler Vilmos városi főmérnök az utcák és terek rendezésére vonatkozólag javaslatot terjesztett elő, újból felemlítette, hogy hol lehetne újabb bérkocsi állomásokat rendezni.

Elnök: Emlékszik erre nagyságod?

Havranek: Nem lehetetlen; valószínűség van benne. Hogy mikor folytak a tárgyalások, azt nem tudom, de a fazekastéri bérkocsi állomás tavaly készült el.

Elnök: E szerint tehát csak a fokozatos fejlődés állott kapcsolatban s nem vonatkozik a védekezésre.

Seidel: Bocsnán! Nekem előre kellett gondolnom a jövő eshetőségeire s azért tartottam vissza az engedélyek írásbeli kiadását, mert ha azokat előbb kiadtam volna, mintsem a létszám megállapított volna, úgy a legnagyobb zavarok állhattak volna be, mivel az írásban kiadott engedélyt többé visszavonni nem lehet. Különben is ő csak iparhatóság volt, fölötté állott a tanács. A ki nem elégedett meg az ő határozatával, az appellálhatott a tanácshoz.

Ügyész: Volt-e nagyságodnak betekintése ez ügyekbe?

Havranek: Csak hivatal revízió alkalmával, a mikor a vezetett lajstromokat vizsgáltam át.

Ügyész: A törvényben különböző lajstromok vezetése van előírva. A befizetett ipardíjakról vezetett-e ilyen lajstrom?

Havranek: Igen.

Ügyész: A szóbanforgó bérkocsi-iparengedély díjaknak ott nyoma nincs.

Havranek: Ezt a vizsgálat adatai igazolják. Emlékezni rá nem lehet.

Ügyész: De konstatálva van! Egy részük be van vezetve, de a kérdések nincsenek.

Havranek: Éppen ez szolgált alapul a feyelminek.

Ügyész: A revízió alkalmával vizsgálta-e Nagyságod e lajstromokat?

Havranek: Igen; de ebben csak a kiadott engedélyek vannak bevezetve, más nincs.

Ügyész: A törvény azt mondja, hogy az iparigazolványt és engedélyt rövid határidőn belül ki kell adni vagy megtagadni. Hallott-e ideiglenes iparigazolványról említést? Van-e ilyen?

Havranek: Nem ismerek.

Ügyész: En sem. Pláne szóbeli engedélyt.

Madarassy: Kezelt-e a főkapitány pénzt?

Havranek: Az iparengedélyért járó díjakat neki fizették s azt kezelte is. Három-négy év óta e díjakat a felek a pénztárnál fizetik.

Madarassy: Mért kezelte e díjakat a kapitány?

Havranek: Mert nem volt reá pénztári szabályrendelet.

Madarassy: Milyen az eljárás az iparengedély kivételnél?

Havranek: Régebben úgy volt, hogy a kiállító közeg vette át a kérvényt s vele a pénzt s arról könyvet vezetett. Most úgy van, hogy előbb lefizeti a pénzt s azután a pénztári nyugtával adja be kérvényét az engedélyért. Ha elutasítják, a pénzt visszakapja az illető.

Ügyész: Igen! Miniszteri rendelet szabályozza, hogy ha az iparengedély megtagadtatik, a pénz visszafizetendő.

Elnök: Hivatalnál fogva minő pénzeket kezel a főkapitány?

Havranek: Nem volt pénzkezeléssel megbizva, de ha valamely bírságpénzt végrehajtás utján hajtottak be, akkor nála helyezték el elsősorban a pénzt.

Elnök: Ő vette fel a büntetés pénzeket?

Havranek: Nem tudom. Ő volt ugyan a felelős, de a mint tudom nem ő kezelte.

Elnök: (Seidelhez): Kíván nyilatkozni?

Seidel: Igen! A törvény valóban úgy áll, a hogyan a polgármester mondotta. Ugy volt az eljárás ő alatta is, pénzt azonban sohasem kezel. Az íktató és kiadó volt megbizva annak kezelésével. (A polgármesterhez.) Azt kérdezem a polgármester úr: meggyőződött-e ő nagysága hogy ez a pénz nála nem volt meg?

Havranek: En Reé Istvánt biztam meg.

Seidel: A feyelmi eljárást megelőzőleg ő Nagysága átkérte az iparlajstromot. En erre személyesen kerestem fel a polgármester urat, s megkérdeztem tőle, hogy miért kéri a lajstromokat? Erre a polgármester azt válaszolta, hogy panaszok vannak ellenem. Miután én az eljárásomat teljesen korrektnak tartottam, nyugodt lelkiismerettel mondtam el, hogy igen vannak bérkocsisok, a kiknek a már ismertettet okból írásbeli engedélyt nem adtam. Ugyanakkor megkérdeztem, hogy bekövetkelem-e tőlük az iparengedélyért járó díjakat vagy sem? Ő arra azt mondotta, hogy igen a pénzt át kell adni.

Havranek: Igen, én úgy parancsoltam, hogy tegye le a pénzt, a kiktől fölvette.

Seidel: Még azt óhajtom megkérdezni, hogy fölteszi-e rólam ő Nagysága, vagy hiszi-e rólam, hogy olyan helyzetben voltam, hogy erre a 40-50 állítólag elsikkasztott forintra szükségem lett volna?

Elnök: Nagyságod nem tartozik erre a kérdésre felelni. Az nagyon mellékes dolog s nem tartozik az ügyre, hogy erre vonatkozólag a polgármester ur mit hisz vagy mit gondol. Ezután Tóth István főjegyzőt hallgatják ki. Tóth István az általános kérdésekre előadja, hogy 55 éves, róm. kath. vallású városi főjegyző, a vádlottal rokonságban nincs.

Elnök: Vádolt részéről hivatkozás történt, hogy a bérkocsik számának meghatározása az utcák rendezésétől független. Tud erről valamit főjegyző ur?

Tóth: En, tekintetes közgyűlés (kitörő derültég) azaz tekintetes királyi törvényszék, nem emlékszem, hogy ez a kérdés föl lett-e említve. Gyorsíró nem volt alkalmazva, s így csak a jegyzőkönyvi határozatokat kísérem figyelemmel, egyébre nem emlékszem.

Elnök: Ez pedig a vádlott szerint tudomásul vétettet.

Tóth: Nem emlékszem.

Seidel: Tárgyalás közben jött szó erről a közzetvámmal. De a tanácsülésen is több ízben mondotta, hogy a végleges rendezésig nem ad ki többnek iparengedélyt.

Tóth: Arra emlékszik, hogy a volt főkapitány bérkocsisokat büntetett; azt is tudja, hogy a közgyűléseken gyakran felszólalt, de arra nem emlékszik, hogy olyan dologról szó lett volna, hogy nem ad ki többnek engedélyt. **Seidel:** Csodálja, hogy nem emlékszik. Talán arra mégis emlékszik a főjegyző ur, hogy szó volt arról, hogy a cselédügyek a hatóság által házilag kezeltessenek.

Tóth: Nem emlékszik, hogy szóba jött volna.

Seidel: Pedig erre közgyűlési határozat is van. Fölmutatja ennek hiteles másolatát, amely-

nek alapján kéri konstatáltatni, hogy a főjegyző erre sem emlékezett.

Elnök: Kérdést intéz a vádhatósághoz, hogy a két tanu megesketésére vonatkozólag tegyen előterjesztést.

Ügyész: Csak Havranek meghiteltetését kívánja, Tóth István főjegyző meghiteltetését nem tartja szükségesnek, mivel vallomásátban különben sincs semmi lényeges.

Elnök: (Seidelhez). Van kifogása ez ellen?

Seidel: Nincs. A polgármester ur a tisztá valót beszélt. Csak arra kérte volna, hogy nyilatkozzék arról, hogy nem volt konkrét eset mikor föltűszte. Mert hiszen ő jóhiszeműleg járt el s éppen ezért egész nyíltan és őszintén elmondotta ez eseteket a polgármesternek, még mielőtt a polgármester a tanúkat kihallgatta volna. De akkor feyelmiről nem is volt szó.

Madarassy: Mikor történt az ön helyettesítése?

Seidel: Három-négy nappal a polgármesterrel beszélgetés után. Magamra nézve azonban fontosnak tartom, hogy márcz. 17-én, mikor a „Fejermegyei Napló“ megjelent, akkor hallottam, hogy föl leszek függesztve. Ez másnap történt. Megmondtam akkor, hogy kár meghívni a bérkocsisokat, mert hiszen én jóhiszeműleg jártam el, a mit tettem csak a város érdekében tettem. Pénteken voltak a bérkocsisok a polgármesternél kihallgatáson s mikor aznap este barátságos beszélgetés közben együtt eljöttünk a hivatalból, a polgármester Pisky úzlete előtt azt mondotta nekem: „A bérkocsisoknál nincs semmi baj.“

Elnök: Seidel jelentkezett?

Havranek: Nem. A lap által figyelmessé tettem a visszaélések természetére vonatkozólag, sőt arra is utbaigazítást nyertem, hogy itt és ott kutassak és találni fogok adatokat. Akkor kértem be a lajstromokat. En nem emlékszem minden részletre.

Seidel: Mikor a lajstromokkal be akartam menni, mint rendszeren, bizalmas barátságunk daczára kopogtattam s arra azt a választ kaptam: „Nem lehet.“ En azonban mégis bementem s ott Szeitli Pál rendőrt találtam. Akkor volt közöttünk erről szó.

Havranek: En nem mondhatok mást, mint a miről az akták beszélnek.

Ezek után Havraneket a törvényszék megeskedtetí; az eskü letévése után a polgármester, a mai végtárgyalás legszomorubb és legérdekesebb tanuja, a mellékajton eltávozott.

Az egyes esetek.

Szücs József hallgattatik ki. 1878. óta üzi a bérkocsi ipart. Legutóbb 1894-ben két egyfogatú kocsiért kért engedélyt, a melyért egyenként 10 fnt díjat és 3 fnt bélyegköltséget, összesen 26 fntot fizetett.

Elnök: Megkapta-e az engedélyt?

Szücs: Kézhez nem kaptam, de láttam a kézbesítési iven a nevemet, valószínűleg az irnokom vette át.

Elnök: Hát nem kapta meg?

Szücs: Még most sem kaptam meg, de úgy hallottam, hogy annak idején kiadták.

Elnök: Mikor volt erről szó?

Szücs: Mikor a nagyságos ur rendőr által felhivatott.

Elnök: Ki volt akkor magával?

Szücs: Mészáros Ferencz.

Elnök: Felhívatta-e a főkapitány ur arra, hogy mit mondjon?

Szücs: Nem, de láttam a kézbesítési könyvet s ott láttam az aláírást.

Elnök: Igaz-e hogy a főkapitány önnek azt mondta, hogy a pénzről ne szóljanak?

Szücs: Erről nem szólott nekem.

Elnök: Hát ilyen dologról nem szólott?

Szücs: Nem, csak azt mondta, hogy ő rendbe hoz mindent.

Elnök: Hát mégis csak szólott valamit (Seidelhez.) Mit szól ehhez?

Seidel: Ő neki valóban kiadta, mert ő neki mint régi bérkocsisnak kapni kellett. Ő a pénzt felvette.

Ügyész: De ez ma sincs befizetve.

Elnök: (Szücshez) Ön a vizsgálóbíró előtt

ast vallotta, hogy a főkapitány azt mondta maguknak, hogy a pénzüri ne beszéljenek.

Seics: Erről nem beszélt, csak azt mondta, hogy a polgármester urnak ne szóljunk.

Elnök: De ebből azt érthette!

Seics: Ebből én azt nem értettem!

Seidel: azt mondja, hogy ő azt nem is tudhatta, hogy az a pénz nem került helyére, annál kevésbé szólhatott róla. Eppen itt van a hiba, hogy az iratokat nem engedték átadni. Akkor majd tudná, hol van, mert a pénzt rendszeren az akták közé tette.

Ügyész: A pénzt az akták közé tette? Ki hallott ilyen pénzkézlelésről? — A pénztári naplóban semmi nyoma ennek!

Seidel: Ezt a kiadónak kellett ellenőrizni. Csak most jöttem rá a vizsgálat során, hogy ezt a pénzt nem adták át. — Tanuhoz kívánja intézni azt a kérdést, hogy tudomással bírt arról, hogy ő a polgármestertől értesült a kihallgatásról s éppen ennek alapján jöttek előzetesen hozzá.

Seics: A főkapitány ur megnézte az iratokat s azt mondta, az én ügyem rendben van.

Ifj. Moharos Sándor.

Ifj. Moharos Sándor bérkocsist hallgatják azután ki. Előadja, hogy Seidel főkapitánynak 1894-ben lefizette a 10 frt iparengedélyért járó díjat s a 3 frt bélyegköltésért. Csak szóbeli engedélyt kapott. A fegyelmi vizsgálat alkalmával Seidel a pénzt visszaadta neki és azt mondta, hogy megkapja az engedélyt.

Elnök: Beszél előzetesen valamit önnel a főkapitány? Fölkérte-e valamire, mielőtt a polgármesterhez ment?

Moharos: A tekintetes ur azt mondta, mondjam azt, hogy most fizettem le az iparengedélyért járó díjat.

Elnök: (Seidelhez). Mit szól ehhez? Megkapta-e 1894-ben a pénzt és a múlt évben adta vissza?

Seidel: Nem kaptam meg. Nem adtam vissza.

Moharos: szemébe mondja, hogy 1894-ben lefizette és a múlt évben visszakapta a pénzt.

Seidel: Megmondtam, hogy szóbelileg megadom, majd ha az utcák rendezése befejeződik, akkor fogja írásbelileg megkapni.

Elnök: Ehhez nem volt joga.

Simon József.

Simon József 1894-ben folyamodott 2 egyfogatú bérkocsis engélyért. Ugyanakkor a főkapitány azt mondotta, hogy az engedély nem megy olyan könnyen, mert már eddig is sokan vannak.

Elnök: Kért valamit magától a főkapitány?

Simon: Nem kért, de én, egy borítékban 50 frot adtam a tekintetes urnak. Azonkívül 13 frot. Visszakaptam a pénzem most, mikor a vizsgálat volt.

Elnök: Fölszólította, hogy mit mondjon a polgármester urnak?

Simon: Azt mondta, hogy azt mondjam, hogy most fizettem le.

Elnök: (Seidelhez) Mi az észrevétele a vallomására?

Seidel: Nem áll a vallomás. Csak a múlt évben fizette le. — Egyébként ez a tanu is azt bizonyítja, hogy én előbb értekeztem a polgármesterrel mint ő, fel lettek hiva.

Elnök felhívására Simon Seidel szemébe mondja előbbi vallomását.

Sepsi János.

Elnök kérdésére elmondja, hogy 1894 óta szóbeli engedélyre, írásbeli engedélyt azonban csak múlt év március 16-án kapta meg. Mikor az engedélyért a főkapitányhoz folyamodott arra, kérte, hogy reá és a feleségére közösen legyen kiállítva az engedély, miért a főkapitány külön még 10 frot kért.

Elnök: Hogyan kapta meg az engedélyt?

Sepsi: Egy árendőr fölhívott a város házára. Felmentem a főkapitány urhoz, a ki adott 10 frot és 3 frot bélyegre s akkor mentem a polgármesterhez. A jegyzőkönyv akkor már föl volt véve. Az első lefizetésnél jelen volt a felesége is, meg Mészáros Pál.

Seidel: Tagadja, hogy régebben fizette volna le Sepsi a pénzt.

Sepsi szemébe mondja, hogy a feleségétől a 23 frotot még átvette még 1894-ben.

Seidel: Megmarad állítása mellett s kérdezi tanutól nem mondta-e, hogy később fogja megkapni?

Sepsi: Igaz. Mondotta a főkapitány, mikor sarkalta az engedélyért, mert restelte, hogy nincs engedélyre.

Sepsi németet hívta az elnök.

Sepsi: Ha megengedik a tekintetes urak majd elszaladok érte, mert éppen most küldtem el a gyerekekhez.

Elnök: Jól van!

Ganzl David.

Tanu elmondja, hogy 1896 óta gyakorolja a bérkocsis ipart, írásbeli engedélyt azonban csak a múlt évben nyert.

Seidel: Emlékszik reá, hogy azt mondtam Önnek, hogy az írásbeli engedélyt majd csak a rendezéskor kapja meg?

Ganzl: Emlékszik, hogy a főkapitány mondotta, hogy az írásbeli engedélyt csak a végleges rendezés alkalmával kapja meg.

Seidel: Kérem ezt jegyzőkönyvileg konstatáltatni

Szabó Sándorné.

Tanu 1896. év november elseje óta gyakorolja a kávémérést s ugyancsak az időben lefizette a Seidelnek az engedélyért járó 13 frotnyi díjat.

Elnök: Hogyan tudta meg, hogy nincs engedélyre?

Szabóné: Hallottam, hogy az üzletet lezárják, mert nincs engedélyem. Felmentem a város házára és Reé főkapitány ur azt mondotta nincs nyoma se az engedélyemnek sehol.

Ügyész: Emlékszik, milyen pénzben fizette.

Szabóné: Nem emlékszik már minő pénzzel fizetett.

Ügyész: Mielőtt Reé főkapitány felhívatta járt-e az engedély érdekében?

Szabóné: Igen járt s mondták, várjon, majd kiküldik.

Elnök: Mit szól ehhez vádlott?

Seidel: Mikor fölfüggesztették a folyosón találkozott Szabónéval, s mindjárt mondotta igen lefizette és kereste is de nem találta. Lefizette, azonban ő helyette s később meg is találta egy aktában. Kérdezi azonban, miért félt, hogy az üzletét lezárják?

Szabóné: Mert azt hallottam, hogy a kinek nincs engedélyre, azt becsukják.

Seidel: Volt Szabónának más valakivel dolga és akkor betiltották üzletét s újra megengedték. Miért hozták be hozzá a zárórát s miért engedték újra meg?

Elnök: Ez nem tartozik a kérdéshez s e kitérést nem engedem meg.

Ügyész: Miért nem konstatáltatta, hogy azt a pénzt megtalálta?

Seidel: Mert nem gondoltam, hogy ellenem ilyen hajsza lesz. Reének megmutattam.

Ügyész: Reé meg azt mondja, hogy nem találta semmit.

Seidel: Sajnálom, hogy nem bizonyíthatom, de nem gondoltam, hogy ilyen dolog lesz ebből!

Elnök: Mint ön mondotta, — mint jogász embernek erre gondolnia kellett volna!

Sepsiné.

Sepsiné ugyanazt vallja, a mit a férje.

Seidel: Ugyancsak azt mondja, hogy csak tavaly fizették le. Az asszony különben is érdekelt, mert haragszik, hogy ő a férjének azt tanácsolta, hogy feleségére ne irassa az engedélyt, mert attól félhet, hogy úgy jár, mint a Kovács, a kit felesége kidobott.

Sepsiné kemény nyelvű asszony módjára erősködik, úgy hogy az elnök kénytelen rá szólni: — Hallgasson!

Sepsiné még távoztában is elégedetlenül dörmög.

Száller György.

Elnök: Mi tudomása van iparengedélyek kiadás, dolgában?

Száller: Mikor Szabóné tavaly onnan elment, akkor vette át a pénzt.

Elnök: Igaz-e hogy Seidel már akkor azt mondotta: „Ez az asszony lefizette!”

Száller: Igen mondotta.

Elnök: Száller ur tudomással bír, hogy van ment az iparengedélyért való eljárás?

Száller: Előbb befizették a díjat, azután kapták meg az engedélyt. A főkapitány maga kezelte ezt az ügyet.

Seidel: Kiadta neki utasításban, hogy adig nem szabad kiadni engedélyt, míg a díjak nincsenek lefizetve s a kiállítás igazolva nincs?

Száller: Igen, ilyen utasítást adott ki.

Elnök: Tudott-e ezekről a szóbeli engedélyekről?

Száller: Nem!

Elnök: Mi történt a fölfüggesztés alkalmával az iratokkal?

Száller: Azt nem tudom, mert én is átadtam. Csak annyit tudok, hogy vagy 68 frot átadott nekem és én azt 2 évig őriztem a nőkül, hogy tudtam volna micsoda pénz.

Seidel: Ezzel is beigazoltuk tartja, hogy hogy ő a pénzt nem tartotta magánál.

Elnök (Szallerhoz): mely jogon vette át a pénzt?

Száller: Én voltam a pénzkézlelő és mikor az iratok jöttek, küldtem a pénzt.

Madarassy: Mondja vádlott, a Szabóné féle pénzt hol találta meg?

Seidel: Szaller ablakánál, a nem expedieált aktáknál.

Ügyész: tehát 8 hónapig hevert.

Elnök: Szaller ur emlékszik reá, hogy ez a pénz ott volt.

Száller: Nem emlékszem.

Ügyész: Lehetséges, hogy 8 hónapig egy pénzes akta ott heverhessen?

Száller: Ezt nem tudhatja, mert azt oda hozhatták a főkapitány asztalára is.

— **Scherer:** Megtörténhetett, hogy magánál heverhetett?

Száller: Az nem, de a főkapitány asztalán gyakran hevert akta pénzzel és onnan kihozhattam.

Seidl: Tanut kérdezi, hogy ő tőle sem vették át az iratokat?

Száller: Nem.

Reé főkapitány.

Elnök: Tekintetes urnak tudomása van arról, hogy Szabóné milyen körülmények között mikor kapta meg az engedélyt?

Reé: Szabóné jelentkezett nála s kérdésködött az engedély után. Miután sehol nyomát nem lelte, utasította a kérvény beadására. Mikor aztán kérvényét beadta az engedélyt meg is kapta.

Elnök: Tehát nyoma sem volt Szabóné októberi kérvényének. Hát pénzes aktát nem tatált-e?

Reé: Nem. Mikor azonban Szaller jelentette, hogy a pénz befolyt, az engedélyt megadta.

Elnök: Mikor a Seidel már fel volt függesztve az akták között, volt-e szabad betekintése?

Reé: Nem. Csak ő tőle kérhetett betekintést, a melyre ő az engedélyt mindég megadta de aktát el nem vitt.

Elnök: Felvilágosítást kért-e valamiben főkapitány ur Seideltől?

Reé: Nem volt erre szükség.

Elnök: Hogyan megy az iparengedélyek körüli eljárás?

Reé: Le szokták azonnal fizetni a díjat, még mielőtt iktatva lenne.

Seidel: Talán emlékszik a főkapitány ur, hogy mikor Szabóné engedélyt kereste én azonnal mondtam: „A Szabóné díjának le kell, hogy fizetve legyen.”

Reé: Igen ezt mondotta!

Elnök: Rendezve van-e most már véglegesen a cseléd-ügy?

Reé: Még nincs, de rendezés alatt áll.

Seidel: Mikor én helyettesítve lettem, találta-e a szabályszerű 5 bordélyháznál többet?

Reé: Számon tul nem találta.

Seidel: Csak ezt akartam!

Ózvá Grunwald Károlyné.

Cselédszerző intézete van s bár a kauczió is évekket ezelőtt lefizette, engedélyt nem kapott?

Elnök: Melyik esztendőben kért engedélyt?

HIREK.

Tanu: 1895-ben.

Elnök: Mikor kapta meg az engedélyt?

Tanu: Még most sem.

Elnök: Mennyi biztosítékot tett le?

Tanu: Az atyám helyettem 100 frtot fizetett.

Elnök: Hátározottan emlékezik?

Tanu: Igen emlékszem, mert sokáig jártam.

Elnök: Ezenkívül lett még más is fizetve?

Tanu: Igen 11 frt az iparengedélyért járó díj.

Elnök: Ezt is csak az atyjától tudja?

Tanu: Igen mert ő járt közbe. De atyám mondta, hogy a főkapitány a 11 frtot a szolgálával leküldte a pénztárba.

Ügyész: Tehát csak hallotta mindezt, maga nem volt ott.

Tanu: Igen csak hallottam, de nem voltam ott.

Seidel: A végleges rendezésig nem adhatott engedélyt. Abban igazra lehet a tanúnak, hogy 93-ban járt ott de kancaziót nem tudott letenni, mert pénze nem volt. Mikor Neumann ott járt, akkor már rendezve volt a cseléd ügy. De Neumann csak 50 frtot járt ott. Különben is az a tanu sehoh sem volt jelen. Ő biztosítékot nem vett át soha tőle.

Ügyész: Hát ez a biztosíték' le van téve?

Seidel: Igen. Grünvaldné átadta nekem és én lefiztettem.

Tanu: Hegyi fölhívatta s a hivatalban félrehívta egy sarokba és mondta, hogy ne keverje a tekintetes főkapitány urat nagyobb bajba, mint a milyenben van. Ha a polgármester kérdezi csak azt mondja, hogy tavaly még nem fizette le a kancaziót. Ő erre azt mondta, hogy nem tavaly, de már 4 éve lefizette.

Seidel: Ez a szegény asszony az alkaptány által zaklatva lett, és papaszkodott nála, hogy beakarja csukadni a cselédszerző intézetet, akkor adta át neki a pénzt s ő letétbe helyezte a takarékpénztárnál.

Tanu: Igaz, sirva mentem Seidel urhoz és panaszkodtam, hogy az alkaptány ur becsukta az üzletet. És akkor kérdezte, hogy megmondtam-e, hogy letettem-e a pénzt?

Seidel: Tanu elfogultan vall. Jutalmát is megkapta, mert a belvárosban jogtalanul áll fenn cselédszerző intézete. Pressiót gyakoroltak reá s most is jogtalanul áll fenn üzlete.

Ügyész: 1893. óta elnézte, hogy ovadék nélkül álljon fenn az intézet?

Seidel: En csak szóbeli engedélyt adtam, mert a közgyűlés határozata úgy kényszerített. Ki nem adhattam, mert drága pénzen kellett volna később megváltani.

Tanu: Előtte gyanus volt, hogy oly sokáig nem kapott engedélyt, és édes atyja bement megkérdezni, — hogy mi van ezzel a kancazióval?

Ügyész: Nem mondta önnek, miért zaklat, hiszen nem fizette le a kancaziót?

Tanu: Nem, sőt ellenkezőleg, nagyon udvariasan fogadott mindég.

Ügyész: (Seidelhez): Hát a 11 frtot sem fizette le?

Seidel: Nem fizette le.

Ügyész: Mi vezette reá, hogy a vizsgálat során kijelentette, hogy még az esetben, ha felvette volna sem képezne sikkasztást, mivel az elköltés nincs igazolva.

Seidel: Ezt csak feltételesem mondtam.

Neuman Bernát vallomását olvassák fel, melyben az illető azt vallja, hogy szivességből a múlt évben Seidel Lajos főkapitánynál szóba hozta, hogy Grünvaldné nem kaphatna-e vissza 50 frtot a befizetett kancaziójából. Seidel azt válaszolta, hogy a régiék 50 frtot tettek le, utabban azonban 100 frtot fizetnek. Grünvaldné régebben mondtatta, hogy lefizette a 100 frtot.

Következik Polczér Péter alkaptány. Ugy az ő valamint a többi tanuk kihallgatását legközelebbi számunkban fogjuk közölni.

— Személyi hír. P. Skrobaneč Flaíd, a Szűz Máriáról címzett Szt. Ferenczrendűek tartomány tönöke, Ferencz József rend lovagja, a helybeli Szt. Ferenczrendi ház látogatására ma a fél 5 órai vonattal városunkba érkezett.

— Egyházmegyei hírek. Károly János nagyprépostot dr. Steiner Fülöp megyés püspök a ciszterciáták vezetése alatt álló helybeli róm. kath. főgyümháziunnál elfoglalt püspöki biztos hivatala alól saját kérelmére fölmentette és helyébe Mayer Károly kanonokot nevezte ki. Tamás Vilmos székesfejérvári felsővárosi plebános Gremsperger István apátkanonok helyébe a székesegyházi alesperesi kerület esperesévé és ker. tanfelügyelőjévé nevezetett ki. A megyés püspök Gremsperger Istvánt kanonokká történt kinevezése folytán a belvárosi plebánia vezetése alól felmentette és a felsővárosi plebánia vezetésével ideiglenesen Látics György belvárosi segédlelkész bizta meg.

— Az Oltáregyesület sz. miséje a jövő vasárnap június 5-én délelőtt 10 óra kor a szeminariumi templomban fog a Mindenhatónak bemutattni.

— Kanonokok beigtatása. A székesfejérvári káptalanban előléptetett kanonokok és az új kanonok beigtatása kedden délelőtt, május 31-én tartatott meg a székesegyházban. A királyi kinevezés folytán Károly János olvasókanonok a nagyprépostságra, Hussár Károly éneklőkanonok az olvasókanonokságra, Kuti Márton örkanonok az éneklőkanonokságra, Komáromi Károly székesegyházi főesperes az örkanonokságra, Mayer Károly budai főesperes a székesegyházi főesperességre, Szuborics Jenő idősb mesterkanonok a budai főesperességre, Krencz Ignác ifjabb mesterkanonok az idősb mesterkanonokságra és Gremsperger István székesfejérvári belvárosi apát-plebános az ifjabb mesterkanonoki stallumba igtattattak be. Az ünnepélyes aktus reggeli 8 óra kor vette kezdetét, a mikor az előléptetett és újonnan kinevezett kanonokok a káptalan sekrestyéjében letették a hivatalos esküt, melynek végeztével mindnyájan az oltár elé járultak, hol ünnepélyes „Veni Sancte” után Kéri Ferencz káptalani karkáplán egyenként felolvasta a királyi kinevezési okmányokat és a püspöki investitúrát, mely után a kanonokok egyenként bevezetettek stallumukba. Minden egyes beigtatás után a korus tust huzottajelenlevő papság pedig háromszor, „Vivat” ot kiáltott. Végüt Kuti Márton éneklő kanonok a Te Deumot énekelte, Gremsperger István újonnan kinevezett kanonok pedig ünnepélyes szentmisét tartott, mely alatt a székesegyházi kórus Kneifel Ferencz karnagy vezetésével mellett Korák ünnepi D-moll miséjét adta elő, melyben a magánéneket Rostagni Fl. Karola, Hauptmann Anna, Vogl Alajos és Mátrai Ede énekeltek. Betétek voltak: Gradualéra Günsbacher-tól, „Ave Maria”, offertoriumkor: Diabelli-től „Jubilaté” melyet Rostagni Fl. Karola ú. h. énekelte zenekar kísérete mellett.

— Pünkösöd ünnepe. Mind az, a mit a költők a piros pünkösdről szoktak regélni, a virágnyalás, emberáradat, fehérbe öltözött ártatlan lánykák, mindez szemmel látható volt az ideán is, pünkösöd ünnepén. Dacára a borús, esős időnek, már kora reggel zsunfólásig megtöltötte az ájtatoskodó közönség a székesegyházat. Pont 8 óra kor a nagyharang zugása mellett rohogott dr. Steiner Fülöp megyéspüspök fogata a székesegyház elé. A templom bejára-

tánál a helybeli káptalan a papsággal együtt élükön Károly János nagypréposttal fogadta az érkező főpásztor. Miután a megyéspüspök szentelt vízzel meghintette a templomban lévő közönséget, megindult a menet a szentély felé, a koruson pedig fölhangzott az: „Ecce sacerdos magnus” című egyházi ének magasos dallama. A püspök ántán főnyés segédlettel megtartotta az ünnepélyes nagymisét és a szentbeszédet is, melyben meggyőző és szivreható szavak kíséretében fejtegette az ünnep jelentőségét és a Szentlélek helyelmeinek hatását. Ántán következett a bérmlás szentségének kiosztása, mely alatt dacára, hogy a templom szűknek bizonyult a bérmlkozók befogadására, példás rend és áhítat uralkodott mindvégig. A püspök két csoportba bérmlta a jelentkezőket. Összesen 646-an járultak a bérmlás felvételéhez. A felsővárosi plebánia hívei körmentileg vonultak be a székesegyházba Tamás Vilmos plebános vezetése mellett.

— Új levél a koszoruban. Ha mind össze akarnók gyűjteni azt a sok virágot, levelet, a melyekből a mi szeretett főherczegünk érdemeinek koszoruja fónódik, akkor Alesuth-tól a kék tengerig virágos lenne az útja. — Csak nem régeiben alapította a pilis-csabai lazarisista zárdát és templomot: s most újabb jelet adta a nevelésügy iránt való meleg érdeklődésének. Mint halljuk, Üröm község képviselő testülete Weicher Miklós plebános buzdítására elhatározta, hogy a községben hisdedovodát fog létesíteni s egyuttal fölkerlte a plebánost, hogy az ezzel járó terhek megosztása végett tolyamodással járuljon a közég kezgya, József főherczeg elé. A főherczeg e folyamodványra adott válaszában a községben épitendő ovodánál az óvónó fizetését teljesen magára vállalta, azzal a kikötéssel, hogy az ovoda katholicus jellegű legyen. — Csak azt mondjuk erre, a mit minden magyar ember, valahányszor rágondol, hogy: áldja meg az Isten!

— Májusi ájtatosság végén. Az év legszébb, a b. Szűz legkedvesebb hónapja üdítő levegőt, termékenyítő esőt élető napugárt nyújtott az embereknek; sok vigasztaló percet, világosabb látkört nyugodt lelkiismeretet szerzett a jóakaratu hívőnek. A májusi ájtatosság végeztével imára kulcsolódik kezünk, nyílik ajkunk s angyalokkal zengünk hálaadást „Dicsőség Istennek, békesség a földön a jó akaratu embereknek! mert még vannak kik, miként a szarvas vágyódik a forrás tiszta vize után, vágyakoznak az eszményi szépség, az égi Szűz erényei után. Láttuk naponként miként gyülekeztek a komoly férfiak, edzett katonák, tanuló ifjak, hivatalnokok s egyszerű emberek a családi boldogság után epedő anyák a b. Szűz erényeit követő lányok a sz. Ferenczrendűek templomában s épültünk buzgóságunkon valamint ódaadó figyelmükön, melylyel a szónokok beszédeit hallgatták. A szónokok sz. beszédeik tárgyát lauretániai Iytania könyörgéseiből merítették mindenkor épülésére a híveknek. Köszönet érte ezután is a helybeli világi papság fiatal nemzedékének kiket a megyéből Beleznay István velencei, Weicher Miklós ürömi plebános s Kaiser Károly budafoki káplán urak szivességből munkájokban gyamolítottak. Élvezettel hallgatták a hívek Farkas Seraphin sz. ferenczrendi atya érdekes fejlegetéseit a nevelés fontosságáról, az Isteni gondviseléséről, az olvasni való könyvek megválasztásáról. Az ájtatosság fényét a „Ferencz József” növelde növendékei szebbnek énekek előadásával csak növelték. A mit az ájtatosság kezdetén mondtottuk gyermek

bizalommal, alázattal ismételtük: Üdvözlőgy Mária engedte hogy általmad alatt az örök életet elnyerjük és sz. Fiadat veled együtt örökké áldhassunk dicsérhessük és magasztal-hassuk!

— **Esküvő.** Diszes és előkelő közönség gyűlt egybe Pünkösöd másnapján a déli órákban a főtemplomban, hogy tanuja lehessen néhai Számmer Imre városi biz. tag, könyvnyomda-tulajdonos és neje szül.: Knöbel Vilma szeretet-reméltó, kedves *Vilmuska* leányának esküvőjén, hit a Számmer Imre özvegő vezetője, egy a magyar-országi legnevesebb nyomdászcsaládnak ifjú tagja *Heckenast Kálmán* idősb *Heckenast György* volt országgyűl. képvis. naszvadi földbirtokos fia vezetett oltárhoz. Az esketési szertartást *Grem-sperger* István apátkannok végezte, ki megható szavakkal kívánt boldogságot az új párnak. Násznagyok voltak a menyasszony részéről Dr. *Birbauer* Viktor városi főorvos a család rég meghitt barátja, a vőlegény részéről pedig nagybátyja *Orbán* Ottmár baracskaí föld-birtokos.

— **Egy kanonok kalandja.** *Kuthi* Márton kanonok tegnapelőtt pünkösöd másnapján este hat óra tájban a Kórház-utczán sétálgatóit, midőn a Langmár-féle korcsmából két részeg ember kijött s az egyik *Pap János* budapesti ácslegény rászólt társára, hogy vegye ki a kanonok nyakából a keresztet s a mellett czifra káromkodással illetve az ősz papot. *Kuthi* felé-jök fordult, mire a virtuskodó legények mégis megrestellve a dolgot, futásnak eredtek, de egy arra járó rendőr segítségével sikerült *Pap János*-t elfogni, a kit azonnal a rendőrségre vittek, a másik azonban elmenekült.

— **A székesfejérvári fodrász ifjuság** által Pünkösöd vasárnapján rendezett műkedvelői színelőadás minden tekintetben fényesen sikerült. A közönség teljesen megtöltötte színházat s a kik azt hitték, hogy a merész vállalkozás nem fog jól beütni, nagyon kellemesen csalódtak. A „Gyimesi vadvirág“-ot adták olyan összeállításban, hogy maga az írója *Géczy István* is elgyönyörködhetett volna rajta. *Lipp Katicza* enniváló *Magdolna* volt és éppen nem csodáljuk, hogy úgy megzavarta *Hollósy* Ferencz azaz hogy *Balánka Imre* fejét, a ki viszont értelmes játékaival ugyancsak rászólgált arra az egy-két ártatlan ölelésre. *Juhász Karolin* Mária szerepében olyan szépen tudott epedni, keseregni, hogy egyszerűen megvetettük volna a dalias *Fábián Gyurkát*, ha a szíve meg nem indult volna. Azonban *Szabady* László egészen jól viselte magát, s szép dalai-val, természetes játékaival jól megérdemelte a sűrű tapsot. *H. Gál* Antalt az Isten is harangozónak teremtette; még most is könnyet fakaszt szemünkben a nevetés, ha rá gondolunk. Méltó volt hozzá kedves magzatja *Herczeg* István Marcsi szerepében. A többi szereplők is kitettek magukért s a ki ezt a valóban sikerült előadást megnézni elmulasztotta, az éppen annyit veszett, mint a mennyit nyertünk mi, a kik megnéztük.

— **Zenevizsga.** A zenei életnek városunkban való fellendüléséhez hathatósan járulnak az újabb életet nyert nyilvános évi zenevizsgák. Ezek között kétségtelenül előkelő helyet foglal el a tehetséges és kedves testvér-pár *Leeb* Erzsike és *Mariska* helybeli ismert zongoratanárnők által f. évi május hó 28-án a Vörösmarty-kör dísztermében d. u. 3 órakor tanítványaikkal rendezett zenevizsga, melynek sikerült, szinte hangversenyszámba menő zongora productióját a szép számmal egybegyűlt előkelő közönség a jól megérdemelt elismerés-

ben részesítette, a tanítványok pedig szebbnél-szebb élővirág csokrokat s kosarakat nyújtot-tak át mestereiknek, az irántuk, fáradságuk s lankadatlan buzgalomukért érzett hálájuk és köszönetük jeléül. — Mind a műsor gondos összeállításra, mind a zenei daraboknak a tanítványok tehetségéhez és képességéhez mértén történt kiválasztása s legelső sor-ban a felmutatott szép eredmény fényes tanbizonyosságát adták a mesternők szakava-tottságának és e hivatásra termettségének. — A nagyszámu szereplők között kiváltak: *Kodás* Mariska nemkülömben *Lichtneckert* Juliska, ki kezdő léteire elárulta kiváló tehetségét, bátran és dicséretre méltó praocisítással játszott. Továbbá *Böloni* Margit és a tehetséges *Dubosszky* Elemér, ki tavaly óta igen nagy haladást tett, ha ezen uton tovább halad, szép jövőt jósol-hatunk neki. Jól oldották meg feladatukat *Üveges* Mariska és *Vámos* Margit. A legtehet-ségesebb zongoristák egyike *Rády* Vilma Beet-hoven „G dur“ sonatáját szép felfogással adta elő. *Birkmayer* Mariskát bátor fellépése és ügyes játéka a nyilvános productiókra különösen ké-pesíti. *Ebner* Ilonka jó alapot nyert mesterétől, melyre bizvást építhet; játékát önálló felfogás-jellel is. Ezután következett a 3 legtehetsé-gesebb és legelőrehaladtabb tanítvány és pedig: *Steinull* Margit, ki renkívüli ügyességgel ját-szotta *Weber* nagy nehézségű „Rondo brillante“-ját, nemkülömben az előjátékot a „Tücsök“ című operából, utóbbi mesterével *Leeb* Erzsikével négykézre. Rendkívül megnyerő volt *Lichtneckert* Lujza fellépése, a ki a művészi fokot megközelítő technikával s a mellett mintaszerű kéztartással adta elő *Raff* „La fileuse“ című nehéz darabját melylyel nagyobb szabásu hangversenyekben is bátran felléphetne. Játékát egyszerűség és előkelő finomság jellemzik, a mely magával ragadja a hallgatóságot és minden alkalommal biztosítják számára a sikert. Az általa s mester-nője által 4 kézre játszott *Liszt*-féle magyar fülbemászó hapsodia, pedig mindkettőjük dicsé-retére válik. Nagyon ügyesen kezeli már hang-szerét *Piszlet* Mariska is, ki Moszkovszky „Caprice espagnol“ előadásában önálló egyéni felfogást juttatott érvényre. Ajánljuk neki, hogy szép tehetségét fejlessze tovább e téren. A szakértő közönség zajos tapssal fejezte ki elismerését a műsor minden egyes száma után s a neki nagy műélvezetet nyújtó kellemes dél-után impressióival oszlott szét a vizsga be-fejezése után.

— **Tíz éves találkozó.** Kedves emlékü napot szerzett lelkének az a pár viruló asz-szonyka s urhölgy, kik nem felejtkeztek meg az iskolában tett tíz év előtti ígretükről. Összejöttek, hogy elmondják egymásnak mi történt azóta. Kicserelették egymásközt leány-álmaikat, a jövőről való tervezgetéseiket, — hogy tott ideálból férjet, — férjből boldog papuskákat az a tíz esztendő. 10 órakor pontosan ott voltak ok a tíz szavatartó tanuló-társ a polg. isk. dísztermében. Apró depu-tációkká alakulva felkérték *Göbel* János György volt igazgatójukat; *Beszöky* József, ki jelenleg főilei plebános, volt hitoktatójukat; *Al-földi* Lipót, *Szepessy* Géza, *Macskássy* Rózsa volt tanárjaikat hogy a kedves találkozási nap actusain résztvegyenek. — Mise előtt átadá az igazgató a tíz év óta örözt takarékpénztári könyvecskét, melynek összege misedijul lett felajánlva. *Beszöky* József átadá a könyvecskét ismét a polg. iskolának azon kérésrel, hogy e díjat vizsgajutalmul ajándékozza egy szorgal-mas növendéknek. A szt. Anna kápolnában, hol a tanítványok valláskülönbőség nélkül vettek részt a misén, hálát adtak az Urnak e talál-kozás megérhetéséért. Délután *Podhorszky* el-halt tanárunk sírját koszorúzták meg. Az igazi

jókedv este tört ki, midőn legtöbben férjeik és rokonaik kíséretében jelentek meg a banketten, mely a Vörösmarty-kör helyiségében tartatott meg a kör kegyes beleegyezésével. Az első felköszöntőt *Göbel* János György igazgató mondá. Örömet fejezte ki kedves volt tanítvá-nyainak eme felejtetlen ünnepélyén. Később dr. *Weiss* Jenő tolmácsolta neje és a többi volt növendékek köszönetét a tanári kar szíves megjelenéséért. Majd *Számmer* Ilona székesföv. tan. ki a rendezői szerepek oly tökéletesen helyt állt, számolt be a jelen nem voltak ki-mentési tudósításairól, de egyszersmind sajná-latát fejezte ki azok felett, kik köznyűsségből a legszentebb perczeket, napot veszíték el éle-tükből; a gyermeklánykor szent episodijainak felemlítését és az ezek feletti élvezést. Most huszonnégy közül csak tizenegyen vették komolyan a szerződési névaláírást. Ok otthagyták gögicselő és síró babájukat lelkük felét, hogy a másik felével ígretüknek állva has-sanak. — Megható volt *Müller* Julia köszönete, melyet nyilvánított tanulóársainak, a vele 10 évvel történt jótékonyaságért. Az összejövettel egy újabb 10 éves találkozási eszmének jelen-tésével ment végbe a késő éjjeli órákban. Jelen voltak: *Szendeffy* Czilla és férje dr. *Szabó* Elemér m. kir. honv. ezr. orvos, ennek livére *Szabó* Jenő (Fehérvár), *Szendeffy* Emma és férje *Schnetzler* Ferencz os. és kir. százados és nővére *Schnetzler* Juliska (Brassó), *Számmer* Ilona székesföv. tan. (Bpest), *Knöbel* Elza és férje *Wolf* Béla reáltanár (Fehérvár), *Klein* Ilona és férje Dr. *Steiner* Jácó ügyvéd (Fehérvár), *Weisz* Sarolta és férje Dr. *Weisz* orvos (Szt.-Endre), *Havranek* Emilia és férje Dr. *Nagy* Lajos orvos (Szob), *Lövinger* Frida és férje *Szigeti* Lajos borkereskedő (Mócs), *Komáromi* Róza és férje *Szatler* Gyula keres-kező (Szombathely), *Raisinger* Ilona és férje *Szebehelyi* Gyula hivatalnok (Bpest), *Müller* Julia táv. nő (Bpest).

— **Hány óra?** Hogy a nagy pótdó és a sok léhölgy mellett is milyen gyöngye lábón áll *Székesfejérvár* városában a közbiz-tonság, élénken illusztrálja a következő eset, mely éppen a belvárosban történt. *Hancz* János szabó mester tegnap este 10 óra tájban a Sza-kolczay-főle vendéglőből haza felé igyekezett. Egyszer csak elébe állt két szürke ruhás fiatal ember, s egyikök illedelmesen megkérdezte: hány óra? *Hancz* gyanutlanul vette elő óráját s konstátálta, hogy bizony már 10 óra elmúlt. Ez éppen nem lepte meg a szürke ifjakat, ha-nem annál jobban meglepődött *Hancz* polgár-társunk, midőn amazok habozás nélkül az óra után kaptak és azt lánczostal együtt leszaki-tották a mellényéről. A sikerült merénylet után kerekelt oldottak a Szögyény-Marich-utca felé, a megkárosodott pedig busan nézett utánuk. Rendőr az egész szemhatáron sehol sem mutat-kozott és *Hancz* János bizonyosan arra gon-dolt, hogy ma az ő óráját, holnap pedig ugy-lehet a város házi világító órák ragadják el vál-lalkozó gézengúzok. Ilyen viszonyok közt az sem éppen lehetetlen.

— **Betörési kísérlet.** Pünkösöd napján este 8 órakor *Osváth* Sándor kecskemét-utczai szatócs, midőn boltját éppen bezárni készült, különös látogatókat kapott *Fiola* Antal téglagyári munkás és annak három honvédebaka pajtása képeben. Ez a négy gazficzko ugyanis valószínűleg *Osváth* pálinkakészletére speku-lálván, mindenáron megakarták akadályozni a bolt becsukását, a mi azonban nem sikerült. Akkor aztán fessegetni kezdtek az ajtót s *Fiola* késével hadonászva megölésével fenyegette a boltost, ha be nem eresztí őket, s csak akkor húzódtak el, mikor a szorongatott *Osváth* homi lövészerzámot kezdett az ajtó mögött emle-getni. A veszedelmes látogatókat a rendőrség fogja majd illendőségre tanítani.

A várapalotai kölesönös önszegélyző-egylet mint szövetkezet

Üzletkimutatás 1897—1898. évről. Nyereség- és veszteség számla 1897—1898. évről.

Sorszám	BEVÉTELEK		KIADÁS		I.		II.		NYERESÉG		VESZTESÉG		I.		II.			
	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.	kor.	fil.		
1	5220	59	10102	—	5640	—	3415	64	2187	80	102	67	17	32	—	—		
2	14656	60	8409	60	102	67	545	42	385	99	240	—	120	—	120	—		
3	11189	44	913	28	240	—	25	—	11	60	240	—	160	—	160	—		
4	3415	64	2187	80	240	—	180	—	2	40	98	31	49	89	49	89		
5	545	42	385	99	98	31	10	40	6	40	126	—	74	—	74	—		
6	37	20	20	40	126	74	—	—	6	40	6	20	46	10	46	10		
7	42	40	6	20	46	10	—	—	7	—	55	28	28	—	28	—		
8	189	90	55	28	12	52	—	—	8	—	18	—	11	80	11	80		
9	441	20	18	—	11	80	—	—	9	—	6	60	7	44	7	44		
10	92	15	28	—	7	44	—	—	10	—	10	—	15	60	15	60		
11	25400	—	28	—	15	60	—	—	11	—	11	—	4	98	4	98		
12	—	—	4	98	—	—	—	—	12	—	12	—	4	—	4	—		
13	—	—	28	—	2800	—	—	—	13	—	13	—	47	45	47	45		
14	—	—	4	—	2	—	—	—	14	—	14	—	—	—	—	—		
15	—	—	441	20	—	—	—	—	15	—	15	—	—	504	69	504	69	
16	—	—	92	15	—	—	—	—	16	—	16	—	—	—	—	—		
17	—	—	—	—	1655	28	—	—	17	—	17	—	—	—	—	—		
18	—	—	24248	15	1256	52	—	—	18	—	18	—	—	3023	74	3023	74	
			61210	64	11867	07					3998	26	2544	19	3998	26	2544	19

AS I-ső évtársulat vagyonmérlege 1898—1898.

Sorszám	TARTOZIK		KÖVETEL		VAGYON		TEHER				
	Kor.	Fil.	Kor.	Fil.	Kor.	Fil.	Kor.	Fil.			
1	613	40	76144	—	55744	—	1	1841	üzletész után á 60/04	80513	64
2	70444	40	661	20	24248	15	2	Mint felszartalan	11	86	—
3	441	20	1047	45	441	20					
4	12470	54	4	98	92	15					
5	1526	69	1160	—							
6	1526	69	240	—							
7	92	15	556	68							
8	206	18	409	20							
9	26	70	338	—							
10	189	90	458	58							
11	42	40	99	—							
12	20400	—	41	56							
13	—	—	287	38							
14	—	—	20	—							
15	—	—	93	20							
16	—	—	160	83							
17	—	—	441	20							
18	—	—	92	15							
19	—	—	24248	15							
			106453	56	80625	50				80625	50

Winkler Márton, igazgató.

Madarász János, pénztárnok.

Biszteransky Desső, felügyelő biz. tag.
1898. május 31-én az I-ső évtársulat állt 216 tagból, 1841 tőrszabattal. A II-ik évtársulat 144 tagból, 898 tőrszabattal.

Várapalotán, 1898. Május hó 27-én.

Haidinger Agoston, igazgató elnök.

Mészáros Pál, könyvelő.

Pintér Dénes, felügyelő biz. tag.

Mórocz Sándor, igazgató.

MEGHIVÓ.

A Várpalotai községi önkormányzat-egylet mint szövetséget
1898. évi június 5-én d. u. 4 órakor
AZ EGYLETI HELYSÉGBEN
tartandó

VI. rendes évi közgyűlésre

t. cz. tagjait tisztelettel meghívja
AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése.
 2. Az évi mérleg felolvasása.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. A végelszámoló bizottság jelentése.
 5. Az igazgatóság részére felmentvény megadása.
 6. Az igazgatóság lemondása.
 7. Elnök és 2 igazgató választása.
 8. 20 rendes és 5 pótigazgató-tanácsos választása.
 9. 3 rendes és 3 pótfelügyelő bizottsági tag választása.
 10. Az 1899. évben leszámoló II-ik évtársulat számadásainak felülvizsgálatára 5 tag megválasztása.
 11. Netáni indítványok.
- Várpalota, 1898. május hó 27-én.

10913/ki. 898. szám. Fejérvármegye alispánja.

Hirdetmény.

A Marfonvásáron építendő vármegyei árvaház általános építési tervei és hozzávetőleges költségvetésének elkészítésére, ezzel pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni kívánó építészeket, hogy vonatkozó munkálataikat hozzám folyó évi július 20-ig mutassák be.

Megjegyzem, hogy az építési programm segéd hivatalom iratárában betekinhető; kívánatra postán megküldöm.

Az építési költség 40 000 forintnál magasabb nem lehet.

A pályázaton elfogadandó építési tervet 200 frt. az utána legjobbnak ítélendő terv 100 frt jutalomba részesül.

Sz.-Fejérvár, 1898. május 17-én.

Huszár Ágoston, alispán.

Mű-selyem-szövet

festőde és vegyszertári ruha-tisztító intézet.

Sz.-Fejérvár, Sz.-István-utca 3. sz. a.

a Sz.-István templommal szemben.

Minden e szakmába vágó ruhaneműek

UJRA FESTÉSRE + + +

+ + + vagy TISZTÍTÁSRA

ugy a legfinomabb szőrmék, glazé keztyűk stb., csipke függönyök vagy bármilyen tárgyak elvállaltatnak.

Gyászruhák

haladéktalanul a legjutányosabb árban, felelőség mellett eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve kész szolgálja

Papp Károly.

BUTORVÁSÁRLÓK FIGYELMÉBE!

SIMON LAJOS



asztalos és kárpitos butorraktára,

SZÉKESFEJÉRVÁR, Kossuth-utca 6. szám (a posta átellenében)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédlő és szalon szoba butorok, továbbá

Diványok és ottományok

mindenféle áfakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nádszékek, függőnytartók, matraczok, lószőr és tengerifüvel tömve — a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint. Ugyazinte ruganyos matraczok és roletták készítését

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

VENDÉGLŐS URAK FIGYELMÉBE

legújabb szerkezetű

SÖR és BORKIMÉRŐ KÉSZÜLÉKEK

egyszersmind

jégszekrények nagy jégmegtakarítással.

Ezen készülékkel egy hordó sör (Pilseni is) több napon át az utolsó pohárig jég hidegen és kristály tisztán mérhető.

Különlegesség: törvényesen védett, Universál Sör és borkimérő asztal, erős zinkbadog burkolattal mosóedénnyel, hűtőszekrényvel, ételneműeknek stb. Kívánatra vezeték közvetlen a pinczéből. Folyékony szénsavval vagy tiszta légnomással. Csinos kivitel, olcsó ár.

Dr. WÄGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak mint betéti társaság

BUDAPEST, TINODY-UTCA 3. SZÁM, a Gizella gőzmalom mögött.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

saját hivatalos helyiségeiben

EGY TELJESEN TÜZ- ÉS BETÖRÉS-MENTES

PÁNCZÉL SZOBÁT

rendezett be. * * * * *

Ezen helyiség padlója, boltozott mennyezete és minden négy oldalfala erős pánczél sinekből készült sűrű hálózattal van bevonva, melyre ismét keményített nehéz aczél pánczél-lemezek vannak erősítve; az egész helyiség tehát minden oldalról aczélpánczélal van körülvéve, úgy hogy abba betörni emberi előrelátás szerint egyáltalában nem lehet.

Ezen pánczél-szobában értékpapírok, okmányok és értéktárgyak megőrzésére alkalmas, vert vasból készült, külön-külön elzárható

72 Pénztári rekesz (Safe)

is van elhelyezve, melyeket a t. cz. közönségnek rendelkezésére bocsájtyuk csekély évi 10 és 15 frt díjért.

Ilyen rekesz bérlete teljesen pótolja egy biztonság tekintetében a rekesz tűz és betörés elleni biztosságáról fel nem érő költséges szekrény beszerzését és elhelyezését.

Midőn ezen új berendezést a t. cz. közönségnek becses tudomására hozzuk, egyuttal annak megtekintésére tisztelettel meghívjuk.

Az igazgatóság.